

svetnih sestankov, iz knjižnice se je prečitalo 1232 knjig, ustanovila se je mladinska knjižnica, blagajna pa je imela 35.068 Din prometa. Društveni odbor je ostal večinoma stari. Predsednik je na obnem zboru imel predavanje o vtisih svojega potovanja na olimpijado v Berlin. Visokemu botru našega društvenega prapora g. dr. Korošcu smo poslali udanostne pozdrave. Te dni bo minilo ravno leto dni od blagoslovitve našega novega prapora, ki nosi Slomšekovo sliko. Naj bo praznovanje Slomšekove nedelje obenem proslava te obletnice. Naj nas še v naprej družijo v krepki Slomškov prapor!

Ljutomer. Zato, da bi ne pozabili Slovenci, kdo in kaj nam je bil Anton Martin Slomšek, da bi svojega vzora svetosti ne izgubili izpred oči in da bi ne pozabili dan za dnem trkati na nebeška vrata s prošnjo: Gospod, pošlji nam slovenskega svetnika, zato bomo to nedeljo 27. septembra, ki sledi datumu Slomšekove smrti, vsako leto proslavili kot Slomšekovo nedeljo. Za ljutomersko prosvetno okrožje smo tozadevno izdelali celodnevni program, ki nas bo združil v prošnji: Gospod, poveččaj ga! Tega dne namreč priredi ljutomersko pevsko okrožje v dvorani Katoliškega doma v Ljutomeru koncert, ki bo posvečen predvsem spominu Slomška in cirilmetodijskega jubileja. Da bi pa koncert ne bil preveč osamljen in brez notranje duhovne priprave, smo priključili še sledeči predpoidanski program: Do 8. ure se zberejo vsi pevci in okrožna prosvetna društva v Ljutomeru in prisostvujejo osmi sv. maši, pri kateri bo kratek govor v proslavo Slomšekove nedelje. Pri tej sv. maši bo ljudsko petje vseh okrožnih zborov. Po sv. maši veliko zborovanje v Katoliškem domu, na katerem govori g. mons. Vreže iz Maribora o Slomšku, našem prvem prosvetarju, in akademik g. Poštuvan iz Gornje Radgone o socialnih nalogah slovenske katoliške prosvete. Po tem skupnem zborovanju seja okrožnih prosvetnih društev in ustanovitev prosvetnega okrožja. Tako bo izpolnjen celodnevni program v proslavo Slomšekove nedelje. Naj vsa okoliška prosvetna društva smatrajo za svojo dolžnost in skupno s pevci prihitijo tega dne v naš Ljutomer, da skupno proslavimo veliki dan bodočega slovenskega svetnika. Prosvetno društvo v Ljutomeru.

Zagrebsko pisemce. Ko smo se na Rokovo nedeljo vsi veseli vračali s Sljemenom, smo pač mi-

Našim društvom!

Knjige, knjige, knjige!

Zimska doba prihaja, ko bodo ljudske knjižnice zopet postale čisti studenci ljudske prosvete in pravega razvedrila. V sedanji dobi krize so ljudje dolgo časa mislili, da je knjiga luksuz, spoznali pa so, da ravno knjiga nudi največ in da je naravnost življenjska potrebščina za kulturnega človeka. Res pa je, da si posamezniki ne morejo naročiti knjig, kakor svoj čas. Zato je sedanja doba rodila toliko ljudskih knjižnic. Te knjižnice pa se morajo boriti z denarnimi težavami, ne morejo se založiti s knjigami, ker pri številni nabavi zraste račun zelo visoko. Odločili smo se zato, da pomagamo ljudskim knjižnicam, da pridejo do čim večje zaloge knjig. Svojega načrta ne objavljamo, pač pa prosimo, da se organizacije obrnejo na naš naslov:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

šili, da je to naš zadnji letošnji izlet. Pa ni bil, kajti v nedeljo 13. septembra se nas je zopet nad 70 Rokovcev odpeljalo v Samobor. Šli smo z »brzcem« in v eni uri smo bili v lepem Samoboru. Ogleдали smo si lepo župno cerkev, razvaline samoborskega gradu in druge zanimivosti. V Samobor je pred sto leti rad zahajal štajerc Stanko Vraz, ilirsko-hrvaški pesnik, ki je imel tukaj svojo izvoljenko. Ob cerkvi je njen grob z lepim spomenikom. Bil je lep jesenski dan in vsi veselji in zadovoljni smo se vrnili v Zagreb. — Prihodnjo nedeljo 27. septembra popoldne po večernicah bo občni zbor Slomšekovega prosvetnega društva (Nikoličeva 10 I). Vabimo vse prijatelje društva, da se udeležijo tega obnega zbora. Za 4. oktober pa je napovedana Slomšekova proslava z lepo Medvedovo igro »Star in mladi«. Tudi tega ne zamudite!

nega delavca, ki je vršil nesebično vse delo v procvit in razvoj zadruga, kateri je načeloval, in si je na ta način stekel trajnih zaslug na zadrugnem polju. Ko je pevski zbor odpel še zadnje pesem »Blagor mu«, in je godba zaigrala zadnje slovo, so začele padati na krsto moža grude, ki so bolešno odmevale v srcu vsch, ki so dragega pokojnika poznali in ljubili.

St. Janž pri Rečeli. Umrl je spoštovan mož Franc Rakun, po domače Kovač, bivši posestnik in lesni trgovec, župan in cerkveni ključar. Rajni je bil vzor delavnega moža, ki se je veliko trudil, da bi osrečil sebe in svoje domače. Bil je zelo dober gospodar na svojem posestvu, katerega je vzorno oskrboval. Sredi trudopolnega dela mu je neizprosna smrt nenadoma prekinila nit življenja. Zadet od srčne kapi je 15. septembra zjutraj umrl. Domači župnik g. A. Požar je spregovoril pri odprtem grobu ganljive besede, nato so mu sledili še drugi govorniki. Pevski zbor mu je zapel par žalostink. Plemeniti rajni naj počiva v miru in četvorici otrok naše iskreno sožalje!

St. Jurij ob južni žel. Dne 14. t. m. smo pokopali Avgušlina Jager, p. d. Tomaža iz Bezovja. Ze spomladi ga je zadela kap, ki ji je zdaj podlegel v 66. letu starosti. Bil je nekdanj cerkveni ključar podružnice sv. Ahaca, imovit kmet in poštenjak. Velik pogreb je pokazal njegovo priljubljenost.

Rajhenburg. V četrtek zvečer je umrl v 73. letu starosti Franc Pleterski, gostilničar in posestnik v Rajhenburgu. Kako zelo je bil pokojni priljubljen med Rajhenburžani in okoličani, to je pokazal njegov pogreb 19. septembra. Ob 10. uri dopoldne se je zbrala velika množica na njegovem domu. Pogreb je vodil domači g. župnik in konz. svetnik Jožef Tratnik ob asistenci osmih gospodov duhovnikov. Prišli so tudi domači in senovski gasilci. Žalostinke pri pogrebu je igrala rajhenburška gasilna godba. Sv. mašo zadržnico in poslovilni govor je opravil domači g. župnik. V govoru je povdaril velike zasluge, ki si jih je rajni pridobil kot cerkveni ključar (to službo je opravljal okrog 30 let) pri zidanju naše veličastne bazilike. V slovo na pokopališču, kakor tudi doma in v cerkvi mu je zapel rajhenburški cerkveni pevski zbor. S pokojnim je legel v grob globokoverni mož, kakršnih je malo. Svojo težko bolezen je veliko let Bogu vdano prenašal. Zvest je bil Cerkvi vse svoje življenje in rad prejemal sv. zakramente. Bog naj mu bo milostljiv sodnik!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Šmiklavž pri Slovenjgradu. Na Malo Gospojnico je po daljšem trpljenju umrla Apolonija Andreja, ugledna posestnikova žena, po domače Arnežnica na Graški gori, v starosti 62 let. Blaga pokojnica je bila vzorna krščanska žena in tretjerednica, velika trpinka, mati 13 otrok. Pokopana je bila 11. t. m. ob zelo veliki udeležbi ljudstva iz domače in sosednih župnij. Trije gospodje duhovniki, poleg domačega župnika še župnik Šimen Kotnik iz Podgorja in Kastelec, ravnatelj salezijanskega zavoda v št. Rupertu pri Celovcu, so jo spremljali k zadnjemu počitku. Domači g. župnik je v nagrobnem govoru proslavil vrline te dobre krščanske matere. Bodl njej ohranjen trajen spomin, polkoj njeni duši!

Slivnica pri Mariboru. V soboto 19. septembra je bila tukaj pokopana štern Antonija, p. d. Klemenka, kmetica s slivniškega Pohorja. Zapustila je v starosti 38 let osam nepreskrbljenih

otročičev. Pokojnici, katera je umrla kot žrtev materinstva, naj sveti večna luč, preostalih pa naše sožalje!

Ptuj. Lepo in dostojno pa z žalostjo v srcu se je v sredo 16. septembra popoldne poslovil Ptuj od umrlega g. Martina Vrabi, posestnika in trgovca, člana mestnega sveta in načelnika Kmečke hranilnice in posojilnice v Ptuj. Ob petih popoldan je minoritski g. župnik p. Alf. Svet v vznesenih besedah orisal življenjsko pot, delo in trpljenje blagega pokojnika in vzor moža. Pri odprtem grobu se je nato v imenu mesta Ptuj poslovil od pokojnika g. župan dr. Alojzij Remec, ki je v daljšem govoru povdaril, da je bil pokojni narodno zaveden in delaven mož, ki se ni nikdar sramoval pokazati svojega katoliškega prepričanja. V imenu Kmečke hranilnice in posojilnice, čije načelnik je bil od leta 1934, se je poslovil od njega član načelstva č. g. Stefan Belšak, kateri ga je slavil kot vzor zadrug-

Prevalje. Po vsej Mežiški dolini so se začele širiti zadnje čase knjižice neke verske sekte. Prodajalci so s svojo robo včasih naravnost vsiljivi. Knjižice, ki jih izdaja neka založba v južnem delu naše države, prodajalci ponujajo po smešno nizkih cenah. — Preteklo nedeljo se je vršil v Kristanovi dvorani na Fari ustanovni občni zbor Kmečke zveze. V odbor so bili izvoljeni: predsednik: Hudopisk Rok, podpredsednik: Močlinik Matija, tajnik: Lorenci Andrej, blagajnik: Merkač Miha, odborniki: Hudopisk Filip, Kraj Franc, Kordež Ivan. — Dne 11. oktobra bo na Prevaljah velik kmečki tabor za vso Mežiško dolino, združen z veliko kmečko tombolo. Obenem pa bo tudi otvoritev sušilnice, ki jo je postavila naša agilna sadjarska podružnica. Kmetje se naprošajo, da tudi kaj darujejo za tombolo in da proslavce ne odklanjajo. Mi to misel toplo pozdravljamo in želimo, da rosi na del Kmečke zveze božji blagoslov. —

Te dni smo tudi dobili v Prevalje tajništvo JRZ za tukajšnji srez. Tajništvo se nahaja v hiši hranilnice in posojilnice.

Slivnica pri Mariboru. Iz Slivnice v Radizel se namerava graditi nova cesta, za katero je kr. banska uprava v Ljubljani na priporočilo banskega svetnika g. dr. Schaubacha darovala lep znesek. Zelo je potrebna nova cesta, ker se po stari cesti ob deževnih dneh voznik komaj s praznim vozom prerije skozi blato. Romala pa je v Maribor celo pritožba, da ta cesta ni prav nič potrebna. G. Kolmana se obrekuje s tem, da se za to cesto trdi zato, da bi rad postal župan. Vsi pa vemo, koliko je v času njegovega županovanja žrtvoval za nove ceste, ker drugače bi še danes vozili po vodi in jarkih na polje. Zato hočemo spet na krmilo občinske uprave može, kateri bodo gospodarili pošteno in nesebično za dobrobit občanov. Sebičnežev in častihlepnežev ne maramo! Po raznih lokalih že slikajo glave za bližajoče se volitve razni »mladiči nedogodneži«, kateri so pri zadnjih volitvah šikanirali in sramotili naše ljudi. Taki nam pač ne bodo komandirali več! Poskušali so tudi ti gospodiči z razprodajo »Jutra« pri cerkvi, pa ga nihče ni kupil, ker vsak rajši čita »Slovenca«, v katerem je mnogo več zanimivega. Opozorili bi tudi tiste »bogaboječneže« pred cerkvijo, naj več ne motijo z mešetarskim govorjenjem poslušalce v cerkvi. Potrebno bi bilo, da bi se tem vsako nedeljo sv. evangelijski prečital pred cerkvijo, kakor se je to že pred leti zgodilo.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Izreden primer zelo visoke starosti je obhajal v nedeljo 20. t. m. naš župljan Matija Kurnik iz Lormanja. Kdor ga vidi, mu ne bi prisodil 80, kaj šele 94 let. In vendar je ta mož, ki je prava slovenska korenina, doživel to lepo starost. Bil je vse njegovo življenje polno trdega dela, a ker je vedno zaupal v Boga, ga je On tudi bogato blagoslovil. Trda je bila njegova mladost in od pastirja in hlapca si je pomagal do lepe kmetije, na kateri sedaj kot dedek uživa sadove svojega dela v mladosti. Kot mož kremenitega značaja je vedno stal v prvih naših vrstah in še sedaj mnogokrat zastavi svojo izkušeno besedo. Nikoli ni pozabil na cerkev in njene potrebe in brez njegove podpore cerkev ne bi bila tako lepo opremljena, kakor je. Tudi službo cerkvenega molilca je opravljal celih 40 let. Mat. Kurnik je še vedno zdrav in čil, šaljiv in dobre volje in mi prošimo Boga, da ga nam še dolgo ohrani takega, kakor je: dobrega in zvestega Bogu, dobrotnika cerkvi in ubogim, nam pa prijetnega in iskrenega prijatelja. Kurnikov oče, Bog z Vami!

Sv. Marko niže Ptuja. V »Jutra« 11. t. m. javka nekdo iz Markovcev (se zna kdo), da sta premeščena Jurančičeva, da je ta vest silno zadelo Markovčane, ker sta baje bila pri njih silno priljubljena radi svojega delovanja izven šole zlasti pri kmetijski šoli. Resnica je, da imata oba nekaj pristašev, ne pa toliko, da bi se lahko splošno trdilo. O tem se lahko vsak prepriča, če gre med Markovčane. Tukaj bo tudi izvedel, za katero stranko sta Jurančičeva agitirala ter da je bilo povse upravičeno, da sta bila premeščena.

Verzej. Naš odlični konjerejec, kmet in član večih gospodarskih združenj je bil odlikovan z redom sv. sv. Save. S tem je tudi oblast priznala njegovo požrtvovalno delo, zlasti za konje rejo. Castitamo! — Te dni je Ribničar rešeta ponujal. Kupite, kupite, ljudje božji, oktobra bo treba »prerešetatvati«. Zato so nizke cene. Skoro zastoj, da se le rešeta!

Sv. Križ pri Bellh vodah. Knjižica o Sv. Križu izide prihodnje leto. V knjižici bodo lepe sli-

Hlev mora biti prost kuge!

Pri okuženem oteletenju in nalezljivim nožnim katarjem uporabite preprečevalno od živinozdravnikov priporocen »Bissuhne«. Dobi se samo na odredbo živinozdravnika. Drži trajno, brez duha, nerazdražljivo. Najmanjši tovarniški zavitek 25 obvezil. Izdelovatelj: H. Trommsdorf Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: »Lykosa«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

ke. Če bo objavljeno vse, kar je zapisanega v belovoški kroniki in kar še vedo povedati starejši možje, potem to ne bo le knjižica, temveč cela knjiga.

St. Jurij ob južni žel. Lično se je prenovila notranjost šentjurske cerkve. Delo je izvršil po navodilih konservatorja g. dr. Steleta iz Ljubljane slikar g. Peter Železnik. Cerkev je sedaj mnogo prijaznejša, zaradi različnih barvnih tonov se lepo odražajo posamezni deli cerkvene stavbe. Stroški znašajo okrog 15.000 Din, ki jih bodo farani iz ljubezni do svoje cerkve menda radi poravnali. — Na občini St. Jurij trg je bila koncem meseca avgusta revizija, na podlagi katere je bil razrešen stari občinski odbor in imenovana nova občinska uprava z g. Zdolšekom, trgovcem, na čelu. Novi upravi, v kateri so sposobni in poštenu možje, želijo šentjursčani, da bi na temelju nepristranske pravčnosti delala v blagor ljudstva. — Na okoliški občini pa že nekaj časa uspešno deluje tudi nova uprava pod vodstvom g. Stankota Goligranca.

Loka pri Zidanem mostu. Testament delajo sedaj pri nas še pred kratkim časom tako goreči pristaši JNS. Ti slavni možje sedaj pravijo, da bodo dali stvari iz rok, češ, da so že prestari, naj še drugi malo poskusijo, kako se komandira. Ta svoj testament delajo kar ustmeno in sicer radi tega, ker je med njimi tudi nekaj takih, ki le takrat obvladajo posamezne črke, če je to potrebno pri njihovih podpisih. In ti pravijo, da so nacionalni. Oni pa, ki dobro znajo pisati, pa tega pisati ne bodo, ker bi bila prežalostna kronika zanje. Da pa sploh delajo oporoko, to pa je že vsem dobro znano. Prišla je tudi k nam neusmiljena sodba, ki pobija vse krivice, ki so se delale pod režimom JNS. Vsem je znano, da so se odstavljali občinski odborniki, ki so bili zvesti pristaši nekdanje SLS. Na njih mesta so bili postavljeni takozvani naprednjaki, med njimi tudi takšni, ki so bili nekdanj prav zvesti orjunaši. Ta po je tembolj vredno obsodbe, ker naša občina obsega samo kmečko-delovne ljudi.

Peter Rešetar rešetari.

Kaj je zveza kmečkih fantov in deklet? Te dni so zopet precej pisali o tej zvezi. Pa so še mene vprašali, kaj je to. Moram kar povedati, da vem, kaj je zveza kmečkega fanta in dekleta, če je ohcet zraven, če pa ni ohceti zraven, pa ne vem, kaj je.

Število Majstrovih borcev se je silno povečalo, tako sem bral v poročilu o zadnjem občnem zboru. Meni se to sedaj nič čudnega ne zdi, zato bi ne bilo treba posebej povdarjati. Če bi general Majster živel, ne vem, kaj bi rekel od samega veselja.

Milodari za JNS. Kakor smo izvedeli, JNS ni še plačala vlakov v Niš, kjer so pred leti imeli zborovanje. Ker pa sedaj ni več toliko članov, da bi se ta dolg mogel plačati s članarino, je JNS sklenila zbrati milodare. Posebno se obrača na vse tiste, ki so za časa režima JNS

plačevali globe, ker so že vajeni plačevati za JNS, če b' še sedaj prostovoljno kaj dali!

Gospodarske liste JNS. Sam gospod dr. Kramer so pisali, da bodo razne gospodarske liste dejanske liste JNS. Proti temu pa sedaj protestirajo podpisniki raznih gospodarskih list, češ, da jih je JNS zopet goljufala. Vsem tem svetujem, da se sedaj maščujejo ter krepko agitirajo zoper svojo listo!

Volilne borbe ni! JNS pravi, da zato ne vlaga svojih list, ker ni volilne borbe. Ta da je odpadla zato, ker je v veliki večini vložena le lista JRZ. JNS bi rada na vsak način častno končala, pa se ji ne posreči. Bo le morala izginiti na tiho kot kafra!

Združena opozicija pri občinskih volitvah. So imeli sestanek in sem se urinil med nje. Mirno sem jih opazoval. Prvi je pozdravil pri vstopu: Živijo Maček, drugi je pozdravil z Zdravo, tretji je pozdravil: Združnost, četrti je pozdravil: Živela Moskva, peti je samo dvignil roko kot italijanski fašist in rekel: Ma, začnimo! Kaj sem slišal, ne izdam, ker bi sicer rekel, da prisluškujem, je pa tudi dobro, da take neumnosti ostajajo pokopane v pozabijenosti! Ves čas sestanka so se dobro razumeli. Ko pa je šlo za to, kdo bo plačal ceho, so pa začeli kašljati, eden je šel skozi ta vrata, drugi skozi druga, ostal je samo tisti, ki je zaklical: Živela Moskva! In res je vse sam plačal. Nato mi je sam povedal, da je določen za občinskega blagajnika in daje predujme.

V Španiji je zmanjkalo municije, ker jo potrebujejo doma v Rusiji za streljanje očetov boljševoikov.

Stajerski bik so sli v Španiji. Štirinogati so karte kupili, dvonogati so si jih sami oskrbeli. Srečno pot!

Lageri (taborišča) smrti v sovjetski Rusiji.

Na poti v taborišče.

Vse osebe, katere so v kaki okolici obsojene na prisilno delo, zberejo začasno skupaj v ječi kakega večjega kraja, kjer so skupaj stlačene na cementnem podu. V ječi ni mize, ni stolov in druge oprave, edina posoda je globoko korito, kjer obsojenci opravljajo svoje telesne potrebe. Zato je tak strašen smrad, ki ga ni močče prenašati.

Naprej pošiljajo ujetnike samo po noči. Iz ječe odidejo strogo zastraženi skozi kake stranske ulice na kolodvor. Natlačijo jih v vagone kot živino in čekisti delajo z njimi hujše kot z živino. Vagoni tudi v najhujšem mrazu niso zakurjeni. Za hrano dobe za pot iz Petrograda do taborišča, ki traja tri dni, le 1 kg črnega kruha in tri voble (neke vrste riba). Iz daljnih krajev, n. pr. iz Kavkaza, Krima, traja vožnja cele tedne.

Prihod v taborišče.

Ujetniki pridejo v taborišče potrti, obupani, po zimi ozebljeni, tresejo se od strahu, lačni so in žejni. Razdele jih na posamezne barake in oddelke. Urijo jih vojaško in vedno morajo strogo vojaško nastopati v baraki, izven barake in na poti na delo. Ako se kateri prav ne obrne, ga čekisti ozmerjajo ali s puškinim kopitom osuvajo. Vsi predstojniki-čekisti teh ubogih ujetnikov so navadno sami bivši hudodelci: morilci, tatovi, roparji, goljufi — sami ljudje brez srca, ki ne poznajo nobenega usmiljenja.